

Nr 336.

Godkänd av första kammaren den 16 juni 1942.

Godkänd av andra kammaren den 17 juni 1942.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag för budgetåret 1942/43 till läroanstalterna för blinda och dövstumma m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 153.)

Till Konungen.

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln (punkterna 170 och 174 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1942) föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som bleve riksdagen förelagd, beräkna för budgetåret 1942/43

dels till Läroanstalter för blinda: Avlöningar ett förslagsanslag av 365,500 kronor;

dels till Läroanstalter för blinda: Omkostnader ett förslagsanslag av 200,000 kronor;

dels till Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar ett förslagsanslag av 198,300 kronor;

dels till Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Omkostnader ett förslagsanslag av 105,000 kronor;

dels till Dövstumskolorna: Avlöningar ett förslagsanslag av 1,100,000 kronor;

dels ock till Dövstumskolorna: Omkostnader ett förslagsanslag av 560,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 246, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 24 april 1942 föreslagit riksdagen att

1. bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1942/43, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för läroanstalterna för blinda, som föranledas av vad departementschefen i nämnda statsrådsprotokoll anfört;

2. godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för läroanstalterna för blinda, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

3. till Läroanstalter för blinda: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 375,500 kronor;

4. till Läroanstalter för blinda: Omkostnader för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 200,600 kronor;

5. såsom kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond till Ombyggnads- och inredningsarbeten vid institutet och förskolan för blinda å Tomtebodan för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 6,600 kronor;

6. bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1942/43, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, som föranledas av vad departementschefen i berörda statsrådsprotokoll anfört;

7. godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

8. till Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 213,000 kronor;

9. till Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Omkostnader för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 101,500 kronor;

10. besluta, att specialskolan och fortsättningsskolan för skriv-teckenelever i Gävle skola nedläggas med utgången av budgetåret 1941/42 samt att från samma tidpunkt skall i huvudsaklig överensstämmelse med vad av departementschefen förordats inrättas en vårdanstalt för dövstumma med komplicerat lyte, omfattande ett skolhem samt ett arbetshem för män och ett för kvinnor;

11. besluta, att en av de nuvarande upptagningsskolorna för dövstumma barn skall nedläggas med utgången av budgetåret 1942/43;

12. besluta, att fortsättningsskolan i Växjö för talundervisade flickor skall från och med budgetåret 1943/44 omorganiseras på sätt av departementschefen förordats;

13. godkänna av departementschefen angiven personalförteckning för läroanstalterna för dövstumma, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

14. godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för dövstumskolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

15. till Dövstumskolorna: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 1,195,000 kronor;

16. till Dövstumskolorna: Omkostnader för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 580,000 kronor;

17. medgiva, att det å tilläggsstat II för budgetåret 1940/41 anvisade reservationsanslaget (B) å 725,000 kronor till Om- och nybyggnadsarbeten vid dövstumskolorna må tagas i anspråk oberoende av de för dylikt anslag eljest gällande förutsättningarna;

18. såsom kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond till Om- och nybyggnadsarbeten vid dövstumskolorna å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 450,000 kronor.

Åtgärder för rationalisering av dövstumskolväsendet.

1. Specialskolan och fortsättningsskolan i Gävle.

I likhet med departementschefen är riksdagen ense med besparingsberedningen, skolöverstyrelsen och medicinalstyrelsen därom, att specialskolan och fortsättningsskolan för skriv-teckenelever i Gävle bör nedläggas med utgången av innevarande budgetår. Riksdagen har icke funnit något att erinra mot att för de elever, tillhörande den nuvarande Gävleskolans klientel, vilka icke äro att hänföra till kategorien bildbara sinnesslöa, upprättas två undervisningsavdelningar för skriv-teckenelever, förlagda till den eller de upptagningskolor, Kungl. Maj:t må äga bestämma. Departementschefen har föreslagit, att de dövstumma barn, som tillhöra kategorien bildbara sinnesslöa, skola sammanföras till ett statligt skolhem för utbildning i huvudsak enligt de för övriga bildbara sinnesslöa tillämpade principerna, att två för vuxna dövstumma avsedda helt statliga arbetshem, ett för manliga och ett för kvinnliga skyddslingar, skola upprättas samt att skolhemmen och arbetshemmen tills vidare skola drivas såsom en gemensam anstalt, benämnd »Vårdanstalten för dövstumma med komplicerat lyte» och från och med budgetåret 1942/43 provisoriskt förlagd till Gävleskolans lokaler för att sedermera flyttas till en lämplig jordegendom. Riksdagen har bifallit departementschefens ifrågasvarande förslag.

Vad departementschefen i övrigt i detta sammanhang anfört och föreslagit har icke givit riksdagen anledning till erinran eller yttrande.

2. Upptagningskolorna å Manilla och i Vänersborg.

Riksdagen har bifallit departementschefens förslag att en av de nuvarande upptagningskolorna för dövstumma barn nedläggas med utgången av bud-

getåret 1942/43. Departementschefen har hävdad den meningen, att endera av skolorna i Vänersborg eller å Manilla borde nedläggas, men icke ansett sig utan att ytterligare utredning i ärendet förebragts nu kunna taga ställning till vilken av dessa två skolor, som bör indragas. Riksdagen är ense med departementschefen om att valet bör stå mellan ifrågavarande två läroanstalter. I anslutning till vad departementschefen i detta sammanhang anfört angående Gävleskolan vill riksdagen framhålla, att riksdagen anser, att denna skolas relativt goda lokaler böra så vitt möjligt komma till användning i dövstumvården.

3. Specialskolan för oegentligt dövstumma i Örebro.

Med anledning av vad departementschefen anfört beträffande specialskolan för oegentliga dövstumma i Örebro får riksdagen allenast framhålla, att frågan huruvida skolan bör kvarligga i Örebro eller eventuellt förflyttas till Gävleskolans lokaler icke kan avgöras förrän den av departementschefen angivna utredningens resultat föreligger.

4. Fortsättningsskolan för dövstumma flickor i Växjö.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot att ifrågavarande skola från och med budgetåret 1943/44 omorganiseras på av departementschefen förordad sätt.

Lönereglering för viss personal vid lantbruksskolan för dövstumma.

Riksdagen har ansett sig böra godkänna den av departementschefen förordade löneregleringen för ifrågavarande personal vid lantbruksskolan för dövstumma å Broby gård utom i vad avser föreståndarens löneställning. En något högre lönegradsplacering av denna befattning än den av departementschefen föreslagna eller lönegraden Eo 22 har nämligen synts riksdagen motiverad. Skolöverstyrelsen har ansett att föreståndaren borde placeras i 23 lönegraden och till stöd härför framhållit, bland annat, att skolhemsföreståndare vid skyddshemsvården vore placerade i lönegraden Eo 23 samt att Brobyskolan i motsats till nämnda hem vore utbildningsanstalt med en avsevärd undervisningsskyldighet för föreståndaren. Med hänsyn till de uppgifter, som åvila föreståndaren vid Brobyskolan, har riksdagen funnit den av överstyrelsen ifrågasatta lönegradsplaceringen lämpligt avvägd och har alltså beslutat, att berörda befattning skall uppföras i lönegraden Eo 23.

Vad departementschefen i övrigt i detta sammanhang anført och föreslagit har icke givit riksdagen anledning till erinran.

Anslagsberäkningar m. m.

1. Läroanstalter för blinda.

Riksdagen har ansett sig böra bifalla Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.

2. Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot Kungl. Maj:ts här ifrågasvarande förslag.

3. Dövstumskolorna.

På grund av den ståndpunkt riksdagen i det föregående intagit har riksdagen dels i personalförteckningen för dövstumskolorna uppfört en befattning såsom föreståndare i lönegraden Eo 23, avsedd för lantbruksskolan å Broby gård, dels ock ökat anslagsposten till avlöningar till övrig icke ordinarie personal med 300 kronor till 165,300 kronor, anslagsposten till rörligt tillägg med 200 kronor till 140,750 kronor samt avlöningsanslagets slutsumma med 500 kronor till 1,195,500 kronor.

Riksdagen får i detta sammanhang erinra, att departementschefen för nästa budgetår beräknat anslagsmedel för sex extra ordinarie lärare i kunskapsämne, vilket i jämförelse med förhållandena under innevarande budgetår innebär en minskning med tre sådana lärare. Vissa nu anställda extra ordinarie dövstumslärare kunna förväntas härigenom bli utan anställning vid dövstumskolväsendet under nästa läsår. Emellertid torde lärarbehovet sannolikt åter komma att öka något för läsåret 1943/44, varför onekligen vissa skäl tala för att man i större utsträckning än departementschefen angivit söker även under nästa budgetår vid dövstumskolväsendet bibehålla de specialutbildade lärarkrafter, varöver man nu förfogar. Riksdagen har därför icke något att erinra mot att Kungl. Maj:t, om Kungl. Maj:t med hänsyn till vad riksdagen nyss anført skulle finna detta lämpligt och erforderligt, under nästa läsår medgiver anställande av en, högst två extra ordinarie lärare utöver det av departementschefen angivna antalet.

4. Vissa byggnadsfrågor vid dövstumskolorna.

Riksdagen, som funnit erforderligt att medel nu ställas till förfogande för utförande av ifrågasvarande byggnadsföretag, har bifallit vad departementschefen i sådant avseende föreslagit.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag,

1. bemyndigat Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1942/43, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för läroanstalterna för blinda, som föranledas av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 24 april 1942 anfört;

2. godkänt följande avlöningsstat för läroanstalterna för blinda, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . . .	kronor	236,600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	2,600
3. Avlöningar till vård- och ekonomipersonal, <i>förslagsvis</i>	»	85,500
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	8,500
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	42,300
<hr style="width: 100%;"/>		
Summa kronor		375,500;

3. till *Läroanstalter för blinda*: Avlöningar för budgetåret 1942/43 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 375,500 kronor;

4. till *Läroanstalter för blinda*: *Omkostnader* för budgetåret 1942/43 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 200,600 kronor;

5. till *Ombyggnads- och inredningsarbeten vid institutet och förskolan för blinda å Tomtebodan* för budgetåret 1942/43 å kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond anvisat ett reservationsanslag av 6,600 kronor;

6. bemyndigat Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1942/43, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, som föranledas av vad departementschefen i nämnda statsrådsprotokoll anfört;

7. godkänt följande avlöningsstat för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . . .	kronor	69,900
2. Arvode och särskild ersättning, bestämd av Kungl. Maj:t	»	800
3. Avlöningar till vård- och ekonomipersonal, <i>förslagsvis</i>	»	103,500
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	16,200
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	22,600

Summa kronor 213,000;

8. till *Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar* för budgetåret 1942/43 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 213,000 kronor;

9. till *Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Omkostnader* för budgetåret 1942/43 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 101,500 kronor;

10. beslutat, att specialskolan och fortsättningsskolan för skriv-tecken-elever i Gävle skola nedläggas med utgången av budgetåret 1941/42 samt att från samma tidpunkt skall i huvudsaklig överensstämmelse med vad av departementschefen i nämnda statsrådsprotokoll förordats inrättas en vårdanstalt för dövstumma med komplicerat lyte, omfattande ett skolhem samt ett arbetshem för män och ett för kvinnor;

11. beslutat, att en av de nuvarande upptagningssskolorna för dövstumma barn skall nedläggas med utgången av budgetåret 1942/43;

12. beslutat, att fortsättningsskolan i Växjö för talundervisade flickor skall från och med budgetåret 1943/44 omorganiseras på sätt av departementschefen i nämnda statsrådsprotokoll förordats;

13. godkänt följande personalförteckning för läroanstalterna för dövstumma, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Personalförteckning.

Befattning. Lönegrad.

Tjänstemän å ordinarie stat.

1 rektor, avlöningsgrupp II	E	4
4 rektorer, » III	E	3
1 rektor, » IV	E	2
53 lärare i kunskapsämne	A	20
<i>Anm.:</i> En av dessa befattningar såsom lärare i kunskapsämne skall tills vidare hållas obesatt.		
2 lärare i gymnastik med lek och idrott	A	20
7 arbetslärare i fortsättningsskola	A	15
1 skolkökslärarinna	A	15
2 skolköks- och kindergartnslärarinnor	A	15
11 arbetslärare i barndomsskola	A	11

4 slöjdlärarynnor	A 11
2 kindergartnslärarynnor	A 11
1 kindergartn- och gymnastiklärarynna	A 11
1 maskinist av 2:a klass	A 9
<i>Anm.:</i> Förestående befattning må tillsättas endast i mån av inträffande ledighet å den å övergångsstat uppförda maskinistbefattningen.	
6 husmödrar	A 7
7 vaktmästare	A 6
4 sjuksköterskor	A 6

Tjänstemän å övergångsstat.

1 rektor, avlöningsgrupp III	E 3
1 maskinist	A 10
3 slöjdlärarynnor	A 8

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

1 föreståndare	Eo 26
<i>Anm.:</i> Förestående befattning må tillsättas endast i mån av inträffande ledighet å den å övergångsstat uppförda rektorsbefattningen.	
1 föreståndare	Eo 23;

14. godkänt följande avlöningsstat för dövstumskolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . . . kronor	639,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	23,950
3. Avlöningar till vård- och ekonomipersonal, <i>förslagsvis</i> »	226,500
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	165,300
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	140,750

Summa kronor 1,195,500;

15. till *Dövstumskolorna*: Avlöningar för budgetåret 1942/43 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 1,195,500 kronor;

16. till *Dövstumskolorna*: *Omkostnader* för budgetåret 1942/43 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 580,000 kronor;

17. medgivit, att det å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisade reservationsanslaget (B) å 725,000 kronor till Om- och

nybyggnadsarbeten vid dövtumskolorna må tagas i anspråk oberoende av de för dylikt anslag eljest gällande förutsättningarna;

18. till *Om- och nybyggnadsarbeten vid dövtumskolorna* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 å kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond anvisat ett reservationsanslag av 450,000 kronor.

Stockholm den 17 juni 1942.

Med undersåtlig vörndnad.
